

ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 4

ประวรรณชัย เต็งทอง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**PROBLEMS AND GUIDED OPERATION OF QUALITY
ASSURANCE THROUGH LEARNING STANDARDS
FOR BASIC EDUCATION IN THE SMALL SCHOOLS
UNDER THE OFFICE OF NAKHON SI THAMMARAT
EDUCATIONAL SERVICE AREA 4**

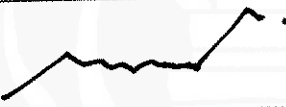
PRAWANCHAI TENGTHONG

**Presented in Partial Fulfilment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Educationnal Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2007**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามเกณฑ์
มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4

ผู้วิจัย นายประวรรณชัย เต็งทอง
สาขา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหมม ทองชัย)

.....กรรมการ

(ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหมม ทองชัย)

.....กรรมการ

(ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระยุทธ ชาตะกาญจน์)

.....กรรมการ

(นายกฤษา วีระพงศ์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระยุทธ ชาตะกาญจน์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

(อาจารย์อำพล ศิริพันธ์)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

วันที่ 29 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2550

บทคัดย่อ

หัวข้องานวิจัย	ปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4
ผู้วิจัย	นายประวรินทร์ชัย เต็งทอง
สาขา	การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหม ทองชัย ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 46 คน และครู 161 คน รวม 207 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าและการสนทนากลุ่ม (Focus Group) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านกระบวนการ ด้านคุณภาพนักเรียน และด้านปัจจัย
2. การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 จำแนกตามตำแหน่งและเพศของข้าราชการครู พบว่า ข้าราชการครูตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับข้าราชการครูเพศชายและเพศหญิงก็มี

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. การศึกษาแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณภาพนักเรียน ครูควรจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ ด้านกระบวนการ สถานศึกษาควรมอบหมายงานให้นักุลากรโดยคำนึงถึงความถนัดและความรู้ความสามารถ โดยส่งเสริมให้ครูได้จัดกิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และท้องถิ่น ด้านปัจจัย สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน วิเคราะห์หลักสูตร และจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตรตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

ABSTRACT

The Title	Problems and Guided Operation of Quality Assurance Through Learning Standards for Basic Education in the Small Schools Under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4
The Author	Mr. Prawanchai Tengthong
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Dr.Maitree Juntra
Thesis Advisors	Assistant Professor Dr.Hem Thongchai Dr.Surapong Ausiripornrit

---

The objective of this research was to study the problems and guided operation of quality assurance through learning standards for basic education in the small schools under the office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4. The 207 samples consisted of 46 Educational institution administrators and 161 teachers. The instruments used to collect data were rating - scale questionnaires and the focus group. The data were analyzed by means of percentages, arithmetic means and standard deviation.

The findings were as follows :

1. The problems of quality assurance through learning standards for basic education in the small schools under the office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4 as a whole was at low level. As the individual aspects were considered, all aspects have the problems at low level. By arranging from the greatest numbers to the smallest number such as the process aspect, the students' qualities aspect and the input aspects.

2. The comparison of the problems of the quality assurance through learning standards for basic education in the small schools under the office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4 for the position and sex of teachers' opinion about the problems of the international quality assurance were not different for male and female teachers, there were no different on the opinion about those.

3. The study of guided operation of the quality assurance through education standard criteria for basic education level in the small schools under the office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 4. The opinion of teachers seperated by the aspect, it was found that for the aspect of student quality, the teachers should perform learning and teaching by the method of child - center in order to make students to have the ability in synthetic thinking. Creative thinking, and have vision. For the process, the school should think about the knowledge and the abilities of personal by promote teachers to held the various activities in accordance with the need of learners and communities. For the input aspect, the school should promote teachers to have abilities on the learning and teaching abilities, the curriculum synthetic and make the documents of curriculum by the learning group.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไมตรี จันทรา ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหม ทองชัย และ ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ กรรมการที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำ ข้อคิดเห็นต่างๆ ในการทำวิจัย ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอบคุณอาจารย์จรัส เพชรทับ อาจารย์เกษร ใจห้าว ผู้อำนวยการสาขาโรจน หนุรัตน์ ผู้อำนวยการสิทธิชัย สุวรรณรัตน์ และผู้อำนวยการ ส. สมบัติ มีสุนทร ที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อให้ได้ความสมบูรณ์ถูกต้อง

ขอบคุณผู้บริหารและครูสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดีทำให้ได้ข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอบคุณอาจารย์และเพื่อนๆ นักศึกษาทุกท่าน ตลอดจนเจ้าหน้าที่ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชที่ช่วยเหลือในด้านต่างๆ สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้อำนวยการ ชูศรี กาญจนวงศ์ ที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนและแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญู กตเวทิตาแก่บิดามารดา บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ประวรรณชัย เต็งทอง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ความหมาย แนวคิดและหลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	8
การดำเนินการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	16
บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา.....	30
การบริหารและการจัดการเชิงคุณภาพ.....	38
มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	55

บทที่

หน้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 56

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล 58

การวิเคราะห์ข้อมูล 59

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 61

    สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 61

    ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 61

5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 88

    วัตถุประสงค์ 88

    ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 88

    เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 89

    การเก็บรวบรวมข้อมูล 89

    การวิเคราะห์ข้อมูล 90

    สรุปผลการวิจัย 91

    อภิปรายผล 96

    ข้อเสนอแนะ 101

    ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 103

บรรณานุกรม 104

ภาคผนวก 111

    ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ 112

    ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ 114

    ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 120

ประวัติผู้วิจัย 129

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 56
2	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง เพศ อายุ 62
3	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 โดยรวม 63
4	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านคุณภาพนักเรียน..... 64
5	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านกระบวนการ 66
6	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านปัจจัย 68
7	แสดงการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมของข้าราชการครู จำแนกตามตำแหน่ง..... 70
8	แสดงการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านคุณภาพนักเรียนของข้าราชการครู จำแนกตามตำแหน่ง..... 71
9	แสดงการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านกระบวนการของข้าราชการครู จำแนกตามตำแหน่ง..... 73
10	แสดงการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านปัจจัยของข้าราชการครู จำแนกตามตำแหน่ง 75
11	แสดงการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมของข้าราชการครู จำแนกตามเพศ..... 76

ตารางที่

หน้า

12 แสดงการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านคุณภาพนักเรียนของข้าราชการครู จำแนกตามเพศ 77

13 แสดงผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านกระบวนการของข้าราชการครู จำแนกตามเพศ 79

14 แสดงการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
ด้านปัจจัยของข้าราชการครู จำแนกตามเพศ 81

15 แสดงค่าน้ำหนักและอันดับของแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
ตามเกณฑ์มาตรฐาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านคุณภาพนักเรียน
เรียงตามลำดับความสำคัญ..... 82

16 แสดงค่าน้ำหนักและอันดับของแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
ตามเกณฑ์มาตรฐาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านกระบวนการ
เรียงตามลำดับความสำคัญ..... 83

17 แสดงค่าน้ำหนักและอันดับของแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน
ตามเกณฑ์มาตรฐาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 4 ด้านปัจจัย
เรียงตามลำดับความสำคัญ..... 84

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 แสดงขั้นตอนการดำเนินการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	17
3 แสดงกิจกรรมตรวจสอบประเมินผลภายใน.....	20
4 แสดงระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร.....	22
5 แสดงระบบข้อมูลสารสนเทศกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	23
6 แสดงรายละเอียดวงจรคุณภาพ P D C A.....	40